

Naročnina lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta 5—
 Četrť leta 2:50
 Mesečno 1—
 Dunaj Avstrije: ———
 Celo leto 15—
 Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vrb
 od 6redne pečetice; pri
 večkratnih oznanilih vrb
 — popust —
 „Straža“ izhaja v pos-
 deljak in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Poroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne

Cesar govori slovenski.

Cesar pohvali štajerske Slovence. — Cesar odgovori štajerskemu deželnemu svetu. — Poostren podmorski boj. — Na bojiščih radi prevelikega mraza mir. — Španija in mir.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 2. februarja.

Uradno se razglša:

Na vseh treh bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 2. februarja.

Francesko bojišče.

Armadska skupina prestolonaslednika Ruprehta: Med krajema Armentieres in Arras so se izjalovili številni sunki močnih angleških poizvedovalnih oddelkov. Ob obeh straneh rek Anere in Somme je bil artilerijski boj živahen. V jutranjih in večernih urah živahno delovanja naših poizvedovalnih oddelkov, ki so vjeli v sovražnem jarku zahodno od Miramonta in severovzhodno od Le Sars 1 častnika in 12 mož. Na potu Geudecourt—Beaulencourt so vdrli Angleži po močnem ognju v širakosti stotnje v našo postojanko, v protinapadu je bila postojanka očiščena, in število vjetnikov je prišlo v našo oblast.

Armadska skupina prestolonaslednika: Na višini Combres in v gozdu Aily so se vrnila napadalna četa iz razstreljenih francoskih črt s 26 vjetimi. V Vogezih so naše poizvedovalne čete na nekem povzetju vjele 6 Francozov; na severni zahodni fronti so bili zrakoplovci zelo delavni. Oddelki naših letal so izvršili v angleškem delu Francije dragocena poizvedovanja. Sovražnik je v zračnih bojih izgubil sedem letal.

Vzhodno bojišče.

Vsled hudega mraza in visokega snega nobenih dogodkov.

Macedonsko bojišče.

Nobene spremembe.

Utis v Ameriki.

Agenzia Stefani javlja z ozirom na poostreni podmorski boj iz New-Yorka z dne 1. febr.: Pristanišča so včeraj zvečer zaprli. Nobeni ladji ni dovoljeno, se usidrati ali odpotovati. To se je odredilo, da bi nobena Internirana nemška ladja ne ušla.

Associated Press javlja iz Vašingtona: Wilson in Lansing sta se posvetovala eno uro. Zatrjuje se, da je položaj skrajno resen in da so se že začele priprave, kojih dalekosežnost še dosedaj ni znana.

Nova naknadna prebiranja letnikov 1891—1872.

Črnovojniški letniki 1891—1872 so pozvani za čas od 3. do 28. marca na nova prebiranja. Zglasiti se pa morajo do 15. februarja.

Cesar govori slovenski!

Dne 31. januarja sta se poklonila cesarski dvojici štajerski deželni odbor in odposlanstvo kranjske dežele s kranjskim deželnim odborom na čelu Udanost in zvestoba sta tolmačila v nagovorih za štajersko deželni glavar grof Attems in za kranjsko deželni glavar dr. Šusteršič. Cesar se je zahvalil ter se v svojem odgovoru na izjavo štajerskega in kranjskega

kega deželnega glavarja poslužil tudi našega milega slovenskega jezika, naše slovenske materinščine.

Svoj odgovor na štajerski pozdrav je končal cesar s slovenskimi besedami, rekoč: „In izročite njim (Štajercem) Moje najmilostivejše pozdrave.“

V odgovoru na kranjski pozdrav je rabil cesar te besede: „Bog ohrani Mojo zvesto, ljubo kranjsko deželo.“

Ko se je včeraj izvedelo, da se je cesar poslužil pri svojem odgovoru na štajerski pozdrav tudi naše slovenske govoriče, je povsod nastalo nepopisno oduševljenje za presvitlo cesarsko dvojico. In prepričani smo, da, kakor v zaledju, tako bo tudi povsod na frontah, kjerkoli stoji kak slovenski vojak, izzvala ta novica nepopisno veselje! To preveselo dejstvo je povzročilo, da slovenski narod na Štajerskem daje javno in v medsebojnih razgovorih duška svoji prekipeljavosti nad spoštovanjem slovenskega jezika od strani presvitlega cesarja in da ves Slov. Štajer soglaša v glasnem klicu:

Vse za dom in za cesarja,
 za cesarja blago, kri!

Cesar hvali štajerske Slovence.

Sprejemni dan našega štajerskega deželnega odbora pri cesarski dvojici je postal za nas štajerske Slovence dan velike sreče in radosti. Ne samo, da se je cesar v svojem odgovoru na udanostno izjavo deželnega glavarja grofa Attems poslužil našega dragega materinega jezika, marveč je v razgovoru z deželnim odbornikom dr. Verstovškom pohvalil z izredno laskavimi besedami slovensko ljudstvo na Štajerskem.

Deželnega odbornika dr. Verstovška je vprašal cesar: „Kateri volilni okraj zastopate?“ Dr. Verstovšek odgovori: „Veličanstvo, slovenjegraški okraj na Spodnjem Štajerskem.“ Cesar: „Tam bivate Slovenci!“ Na kar dr. Verstovšek potrди, Cesar: „Ste Vi tudi Slovenec?“ Dr. Verstovšek: „Da, Veličanstvo!“ Cesar: „Kako je v okraju?“ Dr. Verstovšek: „Veličanstvo, moram reči, da je pri nas v okraju še dobro!“ Cesar: „To je pa redkost, veseli me, kaj takega slišati.“ Dr. Verstovšek: „Primeroma z mesti in drugimi kraji je tukaj še res dober položaj.“ Cesar: „To ljudstvo je dobro in pobožno ter požrtvovalno!“ Dr. Verstovšek: „Veličanstvo, slovensko ljudstvo ima dobre vrline!“ S tem je bil razgovor končan.

Ta izredna častna pohvala našega slovenskega ljudstva na Štajerskem nas napolnjuje z velikim ponosom in z zadovoljstvom. Vsakemu obrekovalcu lahko sedaj rečemo smelo v obraz: „Čuj, tako sodi sam presvitli cesar o nas!“

Bog živi našega cesarja, Bog živi našo cesarico!

Cesarjev odgovor štajerskemu deželnemu odboru.

Na udanostno izjavo štajerskega deželnega glavarja grofa Attems je cesar odgovoril:

„Iz celega srca se zahvaljujema cesarica in jaz za udanost, ki nama jo je izrazil štajerski deželni odbor v imenu vojvodine Štajerske in njenega prebivalstva. Zvesta udanost do mene in moje hiše, ki ste mi nanovo obljubili, je doživela v sedanji vojski najslajnejše potrdilo. Z veseljem in ponosom sem gledal hrabrost in žilavo vstrajnost Štajercev na različnih frontah in s hvaležnim priznanjem se spominjam požrtvovalnosti, s katero je doma ostalo prebivalstvo prenašalo težave in pe-manjkanja v tej dolgi vojski.“

Jaz in cesarica sva se vedno posebno rada pomudila v zeleni vojvodini. Ponesite Štajercem najino zahvalo in najin pozdrav in recite jim, da bom njihovi deželi ohranil svojo deželnočetovsko ljubezen in skrb (slovenski nadaljajoč): in izročite njim Moje najmilostivejše pozdrave!

Na to sta cesar in cesarica se razgovarjala prijazno z različnimi člani odposlanstva.

Slovensko Štajersko in Kranjsko.

V „Slovenca“ priobčuje dr. J. Mal zgodovinsko študijo „Za integriteto Kranjske: Od Drave do Adrije!“, v kateri dokazuje, da so bile slovenske dežele od Drave do Adrije pravno in državno veljavno združene v eno upravno celoto. In sicer piše:

Malokomu bo pač znano, da današnji obseg vojvodstva Kranjskega nikakor ni istoveten z mejami, ki jih je začrtala zgodovina naši deželi. Že za časa Karel Velikega je obsegala pokrajine na obeh bregovih Save: Carniolenses, qui circa Savum fluvium habitant. Tudi Obri, ki si niso mogli podvreči slovenskega Korotana, so gospodovali današnjim južnoštajerskim pokrajinam in si tako ohranili prosta vrata za svoje napade v solčno Italijo.

Južna Štajerska je bila del kranjske ali slovenske marke, ki je bila v poznejših stoletjih omejena le še na toritorij sedanje Dolenjske. Prava in prvotna Štajerska je nastala iz takozvane koroške ali karantanske marke, ki je obsegala ozemlje severno od Drave ter bila leta 1180 za vlade Traungavca Otokarja II. povzdignjena v samostojno vojvodstvo, katero so po njegovi smrti podedovali Babenberžani (1192). Pri Mariboru (Mark-burg) ste se stikali obe marki: karantanska (Štajersko) in kranjska ali slovenska marka.

Pokrajine južno od Drave (t. j. Kranjsko) je l. 1276 zastavil cesar Rudolf svojemu zvestemu pomočniku Majnardu Tirolskemu, čigar naslednik Henrik je prišel v navskrižje s Habsburžani. Ti slednji so primorali Henrika, da jim je v povračilo vojnih stroškov odstopil oni del Kranjske, ki se razprostira tu med Dravo in Savo (t. j. današnje južno Štajersko), in podarili te kraje celjskim grofom, ki so si na nekdanjih kranjskih tleh ustanovili nekako posebno, in skoroda neodvisno kneževino. Spomin na nekdanjo zvezo s Kranjsko je živel med ljudstvom do najnovejšega časa: prebivalci celjskega okraja so se še nedavno tega nazivali „Kranjci.“

Italijansko bojišče.

Radi izredno hudega mraza je tudi bojevanje na italijanskem bojišču zelo omejeno. Prve dni tega

tedna so naši vzhodno od Doberdobskega jezera in pri Kostanjevici uspešno napadli Italijane in jim skupno odvzeli okoli 200 mož ter 2 strojni puški. Artilerijski boj je precej ponehal. Italijani si baje gradijo v zahodni Benečiji varnostna oporišča. Z veliko napetostjo se pričakuje podrobnosti o poostrenem podmorskem boju v Adriji.

Gorica se bo zopet zgradila.

Cesar je pri sprejemu goriškega deželnega odpora dne 31. januarja med drugim izjavil: Hrepenim po času, ko mi bo z božjo pomočjo in s hrabrostjo Mojih vrhov čet omogočeno, porušene kraje zopet zgraditi in lepo Gorico ter od narave tako bogato blagoslovljeno deželo, to našo dragoceno posest, vzbuditi k novemu življenju.

Italijani si zavarujejo hrbet.

Švicarski listi poročajo, da gradijo Italijani v zahodni Benečiji močna oporišča, kot varstva za svojo bodočo veliko ofenzivo na Krasu. Italijani nameravajo to ofenzivo izvršiti s pomočjo Francozov in s tako silo, kot so jo izvršili Rusi v poletju 1916.

Nečuvno huda zima v gornji Italiji.

V gornjem delu Italije imajo letos izvanredno hudo zimo, kakoršnje ne pomnijo že več desetletij. Tako n. pr. zaznamuje v Padovi toplomer 18 stopinj Celzija pod ničlo. Temu primerne so tudi cene za kurivo. V Milanu plačujejo meterski stot premoga po 20 lir in meterski stot drvi po 12 lir. Italijansko uradno poročilo z dne 31. januarja pravi, da kaže na italijansko-tirolski fronti toplomer 28 stopinj Celzija pod ničlo.

Rusko bojišče.

Tako hudega mraza, kakor je sedaj na ruskem bojišču, ni bilo ne zadnje in ne predzadnje zimo. In radi tega so tudi vojna podvzeta na obeh straneh zelo omejena. Napade ob Zloti Lipi in ob reki Aa smo krepko odbili.

Grozen mraz.

Na ruski fronti se je zadnje dni pojavil grozen mraz. V ozemlju reke Aa je znašal mraz celo 30 stopinj C. V Voliniji in vzhodni Galiciji znaša mraz 20—25 stopinj pod ničlo. Zmrznilo je mnogo ljudi. Vse reke so zamrznjene.

Rusi se pri Mitavi ojačujejo.

Kljub skrajno hudemu mrazu se boji ob reki Aa nadaljujejo. Rusi so dobili zadnje dni iz Finskega več divizij svežih čet.

Francosko bojišče.

Srditi boji se vršijo za višino 304, katero so Nemci nedavno iztrgali Francozom iz rok. Francozi jo napadajo vsak dan po večkrat. Ta višina obvladuje dolinsko kotlino ob reki Aisne. Ob Anceri in Sommi se boji nadaljujejo. Zadnje tri dni je tudi na francoskem bojišču nastopil hud mraz. Francoski vojaki iz afriških naselbin strašno trpijo, ker niso navajeni mrazu. — Vsa francoska in angleška javnost z veliko pozornostjo zasleduje poročila o poostrenem podmorskem boju.

LISTEK

Nekaj o koruzi.

Koruza je prvovrstno živilo, ob katerem živi mnogo tisočev in tisočev ljudi v Združenih državah, Mehiki, Italiji, po Hrvaškem, Madžarskem, na Balkanu. V Crnigori ne poznajo druge torte, nego lepi zlatorumeni koruzni kruh. Pri nas se koruza nekam prezira in vpoštevata bolj kot živinska krma, ob kateri se hitro odebele prašiči in perutnina. Dr. Lorand pravi z ozirom na to v svojem spisu o prehranjevanju: „Kaj ni čudno, da dobiva živina tak živež, ko strada na tisoče ljudi, ki bi uživali radi koruzo?“ — Koruza vsebuje več redilnih snovi, tako železo, fosforovo kislino, 5% maščobe, 40% ogljenih hidratov, in približno 10% dušca. Dognano je, da so v krajih, kjer se uživa dosti koruze, zelo redke bolezni: jetika, božjast in mehurjeve težave.

Skromni Italijan se ne straši ob svoji polenti težkega dela, Notranjec, ko gre v slavonsko šumo, živi večinoma ob polenti in Kastavi ne preživijo ne enega dneva, da ne bi užili slastne rumene jedi. — Znana je pripovedka o Kastaveu, ki je bil povabilen

Anglija zasedenih naselbin ne bo vrnila.

Angleški naselbinski minister Long je v nekem govoru v Westminsteru izjavil, da Anglija zasedenih nemških naselbin Nemčiji nikdar ne bo vrnila.

Rumunsko bojišče.

Na rumunskem bojišču večinoma mir. V Dobruči obstreljujejo Rusi bolgarske obdonavske postojanke. Reka Seret zamrzuje.

Praske v Dobruči.

Ruska artilerija obstreljuje že več dni bolgarske postojanke pri mestu Tulcea v Dobruči. Sovražni monitorji pa streljajo na bolgarska oporišča vzhodno od Tulceje.

Macedonsko bojišče.

Sarrail dobiva ojačenja. Sicer pa na celi črti artilerijski ogenj in praske prednjih čet. Do večjih bojnih podvzetij ta teden ni prišlo.

Sarrail dobiva ojačenja.

Na macedonsko bojišče so dospela v zadnjem času znatna angleška, francoska in italijanska ojačenja. Nekateri vesti zatrjujejo, da bodo te sveže četverospoznamove čete prejšnje čete na macedonskem bojišču samo zamenjale.

Turška bojišča.

Turki imajo zadnji čas na bojiščih precej sreče. Ob Tigrisu so dne 25. in 29. januarja Angleže močno natepli. V Perziji so Turki zasedli mesto Diz Abad, na Kavkazu pa se baje pripravljajo na ofenzivo ob Črnem morju.

Angleški poraz ob reki Tigris.

Dne 29. januarja so napadli močni oddelki angleških čet, med temi šest težkih baterij, turške postojanke pri kraju Fellahie ob južnem bregu reke Tigris v Mezopotamiji. Angleški napad je bil krvavo odbit. Ko so napravile nato turške čete protinapad, so bili Angleži hudo poraženi. Več angleških polkov je bilo popolnoma uničenih, mnogo pa razpršenih na vse strani.

Poostren podmorski boj.

Avstro-ogrška vlada je dne 31. januarja t. l. s posebno spomenico naznanila vsem nevtralnimi vladam in svojim zaveznicam, da bo od 1. februarja t. l. naprej pričela s poostrenim podmorskim bojem zoper sovražne ladje. Okrog Anglije, Francije in Italije se je proglasilo zaporno ozemlje, v katerem se bo vršil brezobziren boj zoper ladje, ki se bodo tam pojavile. S poostrenim podmorskim bojem se da četverospoznamu primeren odgovor na odklonjeno mirovno ponudbo naših držav. Anglijo, Francijo in Italijo bodo naši podmorski čolni skušali popolnoma odrezati od pomorskega prometa. Nevtralnim ladjam, zasidranim v lukah, ki spadajo pod zatvorna ozemlja, ali

k patrom na Trsat in je imel pred seboj izbrane jedi, pa se je čutil lačnega in žejnega. Oziral se je na vse strani in ko ni bilo drugače, je vprašal brata strežnika, če nimajo nič polente. „Imamo nekaj od včeraj“, se je nasmehnil frater. „Dajte, dajte, prinesite!“ je prosil Kastavec. Prinesel mu je kos polente in Kastavec se je čutil še le tedaj prav po domače, gospodje patri pa so kimali pritrjavaje, da je ni jedi, ki bi se mogla meriti s polento. Po polenti, oziroma žgancih, je človek sit, močan in zdrav. Ravno v Kastavščini se dobe silno stari ljudje.

Nekateri si domišljujejo, da je koruzna jed težko prebavna, a je ravno narobe, saj svetujejo naši zdravniki ljudem, ki so zapečeni, uživanje koruznih jedi, posebno močnika. Seveda, če naliže kdo še na žgance ponovo masti in polije to z mlekom, ali če se naliže mrzle vode po mastnem in vročem koruznem kolaču, potem ni čudno, če ga boli želodec; taka jed je za delavne ljudi. Za tiste, ki se ne gibljejo dosti, je najbolje, da uživajo močnik ali žgance z mlekom, ali s kavo, polento iz zdroba (ali nezabeljeno) pri različnih juhah in prikubah, namesto kruha ali mesa. Vročega kruha nel!

Kako izdatna jed je fižolova juha in poleg nje polenta; tej jedi pravijo tudi bistriška obara. Iz koruzne moke se naredi dosti okusnih jedi, treba je le, da je moka sveža, vonjiva in lepo rumena. Nekateri

kateri se nahajajo po 1. februarju na voznji v luke tega ozemlja, se daje rok do 5. februarja, da zapustijo zatvorna vodovja.

Nemčija je poslala dne 31. januarja vladi Združenih držav približno enako noto, v kateri se napoveduje sovražnim državam od 1. februarja naprej poostren podmorski boj. Priznala pa ji je pod gotovimi pogoji iste ugodnosti za osebni promet, tudi v določena angleška pristanišča, kakor leta 1915. Takrat je Amerika odklonila. Z brezobzirnim bojem upala Avstrija in Nemčija skrajšati vojsko. Hindenburg je zagotovil, da je vojni položaj tako ugoden, da smo pripravljeni na vse posledice poostrenega podmorskega boja.

Kaj bo storila Amerika?

Poročila iz Vašingtona zatrjujejo, da je nemški poslanik v Vašingtonu dne 31. januarja izročil severoameriški vladi nemško noto o poostrenem podmorskem boju. Položaj se smatra kot zelo resen. Severoameriška vlada bo v kratkem storila važne korake.

Ugodnosti nizozemskim ladjam.

Nemška vlada je tudi nizozemskim polniškim parnikom dovolila ugodnosti, kakor ameriškim. Med pristanišči Vlissingen in Southwold bo smel enkrat na teden voziti po en nizozemski parnik in sicer le pod pogojem, da še po dne prepluje zatvorno ozemlje. Kakor za ameriške, bodo tudi za nizozemska polniške parnike izdana posebna znamenja. — Za zdaj je ustavljen ves nizozemski pomorski promet. Med vlado in lastniki paroplovnih podjetij se je dne 31. januarja vršilo dolgotrajno posvetovanje glede napovedanega poostrenega boja nemških podmorskih čolnov.

Norveška proti P-čolnom.

Norveška vlada je objavila kraljev odlok, po katerem je oboroženim P-čolnom vojujočih se držav prepovedano pluti po norveškem morju. Ako se pojavijo, pa so izpostavljeni nevarnosti, da se jih brez svarila napade. Izvzeti so P-čolni, ki si radi kake poškodbe, slabega vremena ali v svrhu rešitve človeških življenj iščejo v norveških pristaniščih varnega zavetja ali pomoči.

Španija in mir.

Voditelj španskih konservativcev, Dato, je v nekem govoru med drugim sledeče izjavil: Svetovna vojska se bliža koncu. Sklep miru, pred katerim stojimo, se bo skoro gotovo izvršil na Španskem. V odličnem trenutku bodo prišli konservativci na krmilo španske vlade.

Politične vesti.

Kako se postopa s Hrvati. Hrvatska je v letu 1913 dobila zakon o nazivanju krajev v deželi. Ta zakon je cesar in kralj sankcioniral. Pred tem čonom hrvatske zakonodaje in monarha bi se moral torej brezpogojno klanjati vsakdo. Zakon določa, da se morajo za mesta in kraje v kraljevini Hrvatski rabiti le originalna hrvatska imena. Vojaške oblasti so tudi takoj začele to določbo izvajati v praksi. Drugače ogrski minister za notranje stvari. Ta je izdal okrožnico na vse oblasti in zavode, ki jim priobčuje, da je vlada upoštevala predlog madžarske akademije znanosti ter odredila, da je za inozemske kraje in teritorialna področja rabiti imena, kakor so običajna v narodu (madžarskem seveda). V opravičenje te odredbe pravi okrožnica, da se originalna poraba

pravijo, da je za peko boljša postana moka ali kruh iz sveže moke je vse bolj slasten, stara moka pogrenči in dobi duh po zatohlem. Rumena koruza je sploh boljša od bele. V Združenih državah Severne Amerike jedo pri zajutruku ploščate koruzne kolače. Štajerc je svoj koruznjak in krvavico, Indijanci ljubijo svoj mondanin, vsi Slovenci pa se krepijo ob koruznih žgancih z zeljem.

Koruza ni počakala vojske, da bi postala salonska. Že več let pripravljajo iz koruznega škroba moko mondanin, ki se priporoča za bolnike in otroke in je kot „blanc manger“ znana jed v boljših hišah po Nemškem.

Nekateri trdijo, da povzroči uživanje koruze bolezen pelagro, ki napada v Italiji revne sloje, živče izključno od koruze. Ta bolezen je pa posledica revščine in podnebja, kakor dobe narodi, ki se žive izključno od riža, bolezen beri-beri. Splošno pa so narodi, ki žive od koruznih jedeh, sveže barve, polnih lic in krepkega telesa.

V nekaterih hišah pri nas se je pred vojsko uživalo več riža nego koruze. To je bilo nesposobno. Polentar bo vedno močnejši od rižarja. Gospodinja, ki kuha svoj otrokom riž, bi jih napasla bolje in ceneje, ko bi jim skuhala žgancev. Kdor še ima kaj riža, naj ga hrani za poletje, ker je priporočljiva jed za čas griže.

men krajev ni izvajala enolično. (To je argument! Pripomba uredništva „Edinosti“) Ker se zapadni narodi ne drže tega načela! Slednjič se opravičuje okrožnica s tem, da pravi, da bi se s porabo originalnih imen osiromašilo jezikovno bogastvo naroda (seveda madžarskega). Zato odreja, da se v vseh uradnih listinah rabi običajno madžarsko ime, le v služaj potrebe da se more v oklepju pristaviti tudi originalno. Nekoliko se je pa vendar zbal gospod ogrski minister za notranje stvari. Odreja namreč — sklicuje se na zakon — da v občevanju s hrvatskimi mesti in oblastmi je rabiti uradno določeno (hrvatsko) ime, ali v vsaki drugi listini se morajo rabiti v madžarski obliki! Ta odredba je vzbudila po celem Hrvatskem opravičeno nevoljo. Sedaj je pač čas, da Madžari kažejo svojo korajžo v strelskih jarkih napram sovražnikom, ne pa napram tako vrlému branitelju naše skupne domovine, kakor je junaški hrvatski narod.

Atentat na španskega kralja. Dne 29. januarja so položile neznane osebe na železniški tir pri Granadi na Španskem večje množine svineca, da bi vlak, v katerem se je vozil španski kralj, spravili s tira. Vsled čutečnosti nekega železniškega uslužbenca se je pa zlobna nakana izjalovila in vlak se je pravočasno ustavil. Dosedaj so zaprli tri osebe, ki utegnejo biti v zvezi z zločinom. Sv. Oče je kot prvi odposlal španskemu kralju čestitko, da se zlobna nakana ni posrečila.

Tedenske novice.

Radi praznika je izšla današnja številka „Straže“ samo na 4 straneh.

Cesarica Cita — imejteljica huzarskega polka. Naš cesar je izdal lastnoročno pismo, v katerem je imenoval našo cesarico Cito za njene zasluge za armado, s katero sočustvuje v bojih, v zmagah, v veselju in v trpljenju, za polkovnico-imejteljico huzarskega polka št. 16. (Ta huzarski polk se rekrutira iz Segedina.)

Hrvatski sabor je sprejel predlog, da se v Zagrebu postavi spomenik cesarju in kralju Francu Jože-u.

Cerkvene vesti iz krške škofije. Na župnijo Hodiše je prezentiran vlč. g. dr. Valentin Mörtl, župnik na Strmeu. — Po cerkvah bodo smeli na ukaz ministrstva v bodoče uporabljati le toliko sveč in o-lja, kolikor je neobhodno potrebno za božjo službo.

Sprememba v šolski službi. Učitelj in vodja šole v Gornji Rečici pri Laškem g. H. Hribernik je stopil v pokoj. Šolsko vodstvo je prevzel začasno v-pokojeni učitelj Edvard Jevnikar v Laškem.

Razpuščen občinski zastop. Štajersko namestništvo je sporazumno z deželnim odborom razpustilo občinski zastop Novaštitfa, politični okraj Celje, ker se nahaja večina občinskih odbornikov v vojaški službi. Občinske posle oskrbuje začasno tamošnji nadučitelj Ivan Kele.

Čehi in Slovaki na Hrvatskem. Češki listi poročajo, da živi na Hrvatskem 35.000 Čehov, večinoma v požeški in bjelovarsko-križevački županiji, in okoli 20.000 Slovakov.

Odlikovani Slovenci. Na bojišču so bili odlikovani meseca januarja desetnik Čretnik Franc s srebrno kolajno I. razreda, poddesetnik Centrih Filip s srebrno kolajno II. razreda, ter poddesetnik Davorin Krajnc tudi s srebrno kolajno II. razreda.

Bajonet namesto sablje, oziroma meča, je vpejan za vse častnike, ki niso na konju in ki pripadajo formacijam na bojišču ali v vojnem ozemlju.

„V strelskem jarku.“ Pri naznanilu A. Kosijeve triglasne pesmi s tem naslovom sem v predzadnji številki „Straže“ izrekel domnevo, da je napev povzet po neki nabožni melodiji. Ker sem se pa zdaj prepričal, da je služila za podlago pristna posvetna narodna pesem, ki le samo deloma spominja na imenovano nabožno (kar se pri narodnih pesmih često dogaja), zato bodi „V strelskem jarku“ tem bolj priporočena! — F. S. Spindler.

Draginjske doklade za orožnike. Slično kakor državni uslužbenci, dobijo tudi orožniki za leto 1917 draginjske doklade, ki so določene od 240 do 480 K na leto.

Turčija sprejela gregorijanski koledar. Turška zbornica je sprejela vladni predlog, da se v Turčiji upelje gregorijanski koledar.

Oddaja tobačne trafike. Tobačna trafika v Gornji Radgoni št. 8, katere je v času od 1. januarja do 31. decembra 1916 nesla 2124 K 99 v čistega dobička, se bo oddala v zakup. Zakupna razprava se vrši dne 21. februarja 1917 pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Vadij znaša 200 K. Invalidi, vdove in sirote imajo prednost. Natančnejši podatki se izvejo pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru ali pa v občinski pisarni v Gornji Radgoni.

Cene za tobak se vnovič zvišajo. Po poročilu dumaških listov namerava tobačna uprava vnovič zvišati cene za tobak in sicer za vse vrste tobaka.

Nov stroj za proizvajanje električne sile. — Elektrotehnik Viljem Beck v Hamburgu je baše iznašel stroj, s katerim se lahko brez uporabe premoga proizvaja električno silo.

Nov zemljevid. Tvrška G. Freytag & Berndt na Dunaju, VII., Schottenfeldgasse 62, je izdala nov

zelo pregleden zemljevid o soški fronti. Zemljevid se dobiva pri omenjeni tvrdki in v vseh knjigarnah in stane s poštnino vred 1 K. Priporočamo!

Potres.

Kakor je pondeljko „Straža“ že kratko poročala, smo čutili v Mariboru v pondeljek, dne 29. januarja, ob ¼ na 10. uro dopoldne, tri precej močne potresne sunke. V Mariboru ni napravil potres prav nobene škode. Hudo pa je po potresu, ki so ga čutili po vseh slovenskih in hrvatskih deželah, prizadeto naše Posavje, posebno slovenskoštajersko mesto Brežice in Krškava s pri Krškom na Kranjskem. V Brežicah kakor v Krški vasi so hiše tako poškodovane, da se je ljudstvo moralo izseliti. V Posavju in drugih južnih krajih so se potresni sunki zvečer dne 29. januarja ter drugi dan ponavljali. V naslednjem podamo došla poročila o potresu:

Hud učinek potresa v Brežicah.

V Brežicah je napravil potres veliko škode. — Razrušil je več hiš, med njimi frančiškanski samostan, notarjevo hišo, poslopje okrajnega glavarstva, in še več drugih. Močno so poškodovane tudi cerkve, tako da so jih morali, kakor se nam v četrtek v jutro brzojavlja iz Brežic, zapreti. Stolp mestne župnijske cerkve je močno poškodovan; tudi ostalo zidovje je precej razpokano. Na okrajnem glavarstvu je napravil potres največ škode. Vdrlo se je več sten. Kakor poroča „Slovenski Narod“, je kamenje udarilo se sten ubilo in pokopalo pod seboj glavarjevo soprogo. „Tagespošta“ pa poroča, da je ubita oseba 61letna nadučiteljeva vdova Ana Voglar. Druge hiše so močno razpokane; večina hiš je brez dimnikov. Sreča je bila, da se po prvih močnih sunkih potres ni hitro obnovil. Ljudje so prestrašeni zbežali na cesto. Nekaj prebivalstva se je porazdelilo po okoliških krajih, nekateri so se odpeljali, za večino mestnih prebivalcev pa so napravili na prostem vojaške šotore in kuhinje. Južna železnica je takoj dala na razpolago prazne železniške vozove, ki so stali na koldvoru. Ker ti niso zadostovali, so poslali iz Zidanege mosta še 200 drugih železniških (večinoma živinskih) vozov, v katerih sedaj stanuje brežiško prebivalstvo in v katerih se lahko kuri. Iz Maribora je bilo odposlanih v Brežice več pomožnih vlakov z 200 vozmi. Tudi vodja okrajnega glavarstva, dr. Neuwirth, baje stanuje s svojo družino v železniškem vozu. V mestu vzdržuje vojaštvo red in opravlja tu stražo.

Očividec o potresu v Brežicah.

Očividec, ki je za čas potresa bil na ulici, pripoveduje, da je čutil tako močen sunek, da je skoro zgubil zavest. Slišalo se je pokanje in bobnenje, in že so se rušile stene hiš. Pogled na mesto je bil v malo trenutkih žalosten. Nobena hiša ni ostala cela, zidovje je kazalo hude razpoke, skozi katere se je lahko videlo v posamezna stanovanja. Oblast je takoj odredila, da se stanovanja izprazni.

Ob sklepu lista smo dobili iz Brežic še naslednje poročilo:

Brežice, 31. januarja.

V pondeljek, dne 29. januarja, dopoldne ob 9. uri 17 minut, je grozen potres do polovice porušil vsa tukajšna poslopja in vse cerkve. Nekatera poslopja so popolnoma podrti. Cerkve so radi nevarnosti zaprte. Stanovanja so večinoma nerabna. Drug močen, nekoliko manjši sunek je bil ob 11. uri 25 minut dopoldne. Tretji ¼ ure pozneje. Po dnevu je bilo še več sunkov, po noči vsako uro, posebno oni ob 6. uri v jutro, ki je poslopja še bolj zrahljal. Tudi v terek dopoldne do 11. ure se je potres ponavljal. Potem je prenehal po noči. V sredo zjutraj ob 4. uri se je zopet močno zazibalo. Ljudstvo je tako prestrašeno, da se deloma seli, deloma stanuje v železniških vozovih, deloma v šotorih, ki so jih napravili pionirji. V terek 24 ur se je vršilo nad 20 potresnih sunkov. Vseh s kupaj pa je bilo dosedaj nad 30.

Središče potresa je bilo v Brežicah, v Čatežu in v Dobovi.

Očividci zadnjega ljubljanskega potresa 1. 1895 pravi o, da je brežiški potres silnejši. Že na dan katastrofe je prihitel k nam kranjski deželni predsednik grof Attems, danes v sredo pa naš cesarski namestnik grof Clary.

V Brežicah je potres ubil gospo vdovo Voglar. Manjših poškodb je pa več. Šibe potresa reši nas, o Gospod!

Krška vas porušena.

V bližini mesta Krško ob Savi leži Krška vas. Tukaj je bil potres še silnejši, kakor v Brežicah. V vasi, ki šteje okrog 500 prebivalcev, je več hiš popolnoma porušeni. Nobena hiša, tudi lesene, ni porabna za stanovanje. 25 hiš je potres tako poškodoval, da jih bo treba skoraj popolnoma podreti. Vaško prebivalstvo je prestrašeno drlo na cesto. Ko so potresni sunki ponehali, so se ljudje za silo nastanili v gospodarskih poslopih, hlevih itd. Potres je zasul v Krški vasi dva fanta, eden je star 17, drugi pa 12 let. Rešilcem se je posrečilo, da so potegnili

obadva živa izpod razvalin. Poškodovana sta oba, starejši, Jožef Horvatič, celo težko. Iz Ljubljane so takoj poslali pomoč. Pomožno odposlanstvo, ki je pod vojaškim poveljstvom, in kateremu so dodeljeni tudi zdravniki, se je na dan nesreče popoldne odpeljalo s šotori, odejami, vojaškimi kuhinjami in drugim potrebnim gradivom v Krško vas. Kakor poročajo ljubljanski listi, je južna železnica tudi za Krško vas dala na razpolago večje število železniških vozov s pečmi.

Na pomoč!

Prebivalstvo, ki ga je potres v sedanji hudi zimi pregnal iz hiš, se nahaja v hudi stiski. Sami si lahko predstavljamo, kako je, ako se mora v hudem mrazu stanovati na prostem, pod šotori ali pa v železniških vozovih, ki so izpostavljeni mrazu. Prošimo naše Posavčane, ki jih potres ni oropal njih bivališč, da se usmilijo ubogih družin in jih sprejmejo pod streho, dokler ne bodo njih stara bivališča spet popravljena. Upamo, da bodo merodajni krogi, posebno pa vlada, storili takoj vse potrebno, da se začne z veliko pomožno akcijo. Svoj čas smo zbirali milodare za poškodovance po potresu v Mesini na Italijanskem in v drugih krajih. Sedaj pa, ko so po šibi potresa tako hudo prizadeti naši rodni bratje in sestre, naj bo naša radodarnost še večja.

V naslednjem podamo poročila, ki so nam te dni došla o potresu na Slovenskem Štajerju:

Sv. Jedert nad Laškimi: Močen potres smo čutili tukaj dne 29. januarja, prvega ob ¼10. in drugega ob ¼12. uri predpoldne. Oba sta trajala k sreči le nekaj sekund, tako da škode nista nobene povzročila. Pripogibalo se je drevje in trdi sneg je letel z njega, kakor da ga kdo steplje. Ponoči po 10. uri se je zemlja zopet stresla. Star mož je dejal: Je preveč snega, zemlja ne more dihati, zato se tresel!

Dobova pri Brežicah: Močan potres dne 29. januarja, ob 9. uri 20 minut dopoldne, je notranjščino naše cerkve precej poškodoval. Omet od stropa in oboka je skoro ves padel na tla, poškodoval je tri lestence, oltarje, na več krajih se vidi opeka, in razpoke nad okni. Podoba sv. Petra je padla na tla. Tudi stolp ima nad linami razpoke. Tresenje in bobnenje traja dalje. Bog se nas naj usmili! Tudi šola je močno poškodovana in mnogo hiš.

Sv. Jurij v Slov. gor.: Dne 29. januarja po 9. uri predpoldne se je občutil precej močan potresni sunek. Slišalo se je hipno bobnenje in okna so zasklepetala. Tudi šolarji so slišali ropot.

Rajhenburg: Tu je bil dne 29. januarja, ob ¼ na 10. uro dopoldne, močen, več sekund trajajoč potres. Uro pozneje smo čutili drug, veliko slabjši sunek. Tretji sunek, ki ni zastal veliko za prvim, se je pojavil ob ¼12. uri. Posebne škode potres ni povzročil.

Marof pri Planini: Dne 29. januarja, po 9. uri predpoldne, smo čutili tudi na Marofu, občina Golobinjek, precej močen potres, trajajoč nekaj minut. Ker so grajščinski hlevi, oziroma vsa poslopja, jako velika in visoka ter zidana, je bil potres tem hujši, tako da je letela opeka s streh in omet z zidovja. Stenske ure so obstale. Druge škode, hvala Bogu, ni nobene. Potres je bil od jugozapada proti vzhodu.

Se hujši potres.

V torek, dne 30. januarja, zjutraj ob 4. uri, so potresne opazovalnice zaznamovale še hujši potres, kakor prejšnji dan. Ognjišče tega potresa, ki je glede silovitosti potres v naših krajih zelo prekašal, je oddaljeno od naših krajih nad 8000 km.

Gospodarske novice.

Tečaj za sadjarstvo. vrtnarstvo in travništvo se bo začel meseca marca na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob južni žel. Trajal bo tri tedne, dva tedna v marcu in en teden poleti. Sadjarstvo, vrtnarstvo in travništvo so tri velevažne, še preveč zanevarjene stroke. Sedanjost in prihodnost zahtevate tozadevno več zanimanja. Vse te tri stroke se spoji-jo v enem tečaju radi važnosti vsake posamezne in pa radi njih posebnih lastnosti, vsled katerih se med seboj posebno dobro obnesejo. Sadjarstvo je pri nas itak večinoma v zvezi s travništvom; da se pa še posebno izvrstno spoji tudi z vrtnarstvom. Namen tečaja je, pokazati tudi malim posestnikom poti, po katerih se pride na malih zemljiščih do dohodkov, ki bolje zadovoljijo potrebščinam življenja današnjega izobraženega človeka. Namen je pa tudi, odgojiti spretnosti za javno korist, javna dela. Naše drevje je zanemarjeno, ker se opušta premnogo važnih, prekoristnih opravkov glede oskrbovanja. Opuščajo se iz nevednosti, pozabljivosti ali nezmožnosti radi drugih preoblih opravkov in skrbí. Izvežhan izvedenec, ki se najskoraj edinole s tem peča, pogodi to lažje in boljše, nego z vsestranskimi skrbmi preobližen gospodar. Občine, ki imajo za sadjarstvo ugodne razmere, naj bi imele take izvedence, sadjarje. Ne bilo bi napačno, da bi jih občine celo nastavile z nekako stalno plačo. Zato naj bi skrbeli za red in javno korist v sadjarstvu, deloma tudi v smislu tozadevnih postavnih določb. Proti primerni posebni

plači bi bili tudi posameznikom v pomoč. Bolje, da nimajo taki sadjarji, ki so za javnost, mnogo lastnega posestva, da se zamorejo bolje posvetiti javni koristi. To pa ni pogoj za sprejem v tečaj; sprejmejo se tudi posestniki, ki zasledujejo le svoje koristi. — Res je sedaj malo moških prostih za take poklice, a nekaj jih je le še in sicer ali za vojaško službo premladih ali pa prestarih ali nesposobnih. Tudi domači invalidi si znajo tem potom pridobiti sposobnosti, katere jim znajo olajšati prihodnost. Prostim mest bo le 10; sprejeti se pa more do 25 moških. Stvar je pa vredna, da posameznik nekaj žrtvuje za njo, ali če se gre za javne koristi, da žrtvujejo kaj razne oblasti zanj.

Zajci delajo škodo. Iz mariborske okolice nam poročajo, da so zadnje dni napravili zajci na mladnem sadnem drevju veliko škodo. Ker je ponekod čez meter visok sneg, so celo veje sadnega drevja ogledali. Svetujemo, da si naj da vsak oškodovanec škodo po občinski cenilni komisiji ceniti in naj zahteva od lovskega zakupnika povrnitev storjene škode.

Vino na Tirolskem zaseženo. Vrhovno poveljstvo armadne skupine generala-feldmaršala nadvojvode Evgena je odredilo, da so za vojaške namene zasežene vse zaloge vina na Tirolskem in na Predalmskem.

Prašek za kokoši, da bolje nesejo, se v mnogih krajih po raznih sleparjih ponuja. Vsi taki praški so brezuspešni in se zato pred nakupom istih svari.

Saharin namesto sladkorja. Dunajski listi poročajo, da bo po kavarnah in hotelih, kjer je sedaj prepovedano oddajati sladkor za kavo, čaj itd., od srede meseca februarja dalje dovoljeno dajati gostom saharin namesto sladkorja.

Razne novice.

12 vagonov mila zaplenili v Budimpešti. Budimpeštanska policija je zaplenila na kolodvoru v Budimpešti 12 vagonov mila, ki je last tovarnarja Izraela Pollak, kateri si je napravil v tej vojski že več milijonov premoženja. Izrael Pollak je nameraval te svoje zaloge mila poskrbiti v skladišča, v neki kleti, da proda mila pozneje za drag denar in si pri tem napravi še zopet nekaj tisočakov premoženja.

Narodno gospodarstvo Rumunije se da težko izračunati, ker na Rumunskem ne poznajo ne osebne dohodnine, ne kakega davka na zapuščine. Statistik Angelescu cenil vrednost vseh rumunskih zemljišč na 19.100.000.000 frankov, mestna zemljišča na pol milijarde, mineralne zaklade na 1.200.000.000 frankov, kapital trgovcev in industrijalcev pa 5 milijard in posest zlatoga denarja na 300 milijonov. Skupno narodno premoženje bi torej po tej statistiki znašalo 28 milijard in 200 milijonov frankov, dočim je državnih dolgov 2 milijardi in 200 milijonov. Čistega narodnega premoženja bi torej bilo po tem računu 26 milijard, dočim je rumunski trgovski minister Xenopol svoj čas izračunal, da znaša rumunsko narodno premoženje le 23 milijard. Kako je to premoženje med rumunsko prebivalstvo razdeljeno, se spozna iz sledečih števil: 2248 oseb ima na leto dohodka 102 milijona frankov, 1.240.000 je pa oseb, katerih letni dohodek ne znaša več kakor 600 frankov na leto.

Nalezljiva bolezen in strah. Ne baš se! To je prvi pogoj, da se te ne loti bolezen. Strah naredi kri sprejemljivo za bolezen. Živi redno in mirno kakor vedno, varuj se alkohola, prehlada nog in črev, postanih jedi, pokvarjenega zraka, nesnage in ostal boš zdrav. Nevarnost ni tako velika, kot si jo slikajo plašljivci, saj je skoraj vsako poletje nekaj slučajev hude griže. Če te prime kak krč, brulranje in letanje, ni treba misliti, da je to že najhujše, včasih se živi tako izbehi strupenih snovi. Pač pa po hitro po zdravniku!

Potres usmrtil 800 oseb. V Nizozemski Indiji je potres ubil okrog 800 oseb. Na stotine ljudi je ranjenih in brez strehe.

Medvedov vhod. Potopisec dr. A. Brehm pripoveduje v svojih potopisih iz Sibirijske naslednji dogodek: Iz vasi Tomski Sovod se je peljal zgodaj v jutro neki ondotni posestnik v gozd, da bi nabiral limbov orešek. Ta sdaž je medvedu posebno priljubljen. Ko jih je kmet že precejšen kup naložil, stopi še enkrat v gozd, da bi bila mera polna. Med tem pa prikoraka sladkosneden medved iz gošče na drugi strani, zavoha oreške, spleza na voz in se jame gostiti. Kmalu nato prinese kmet še eno posodo sdažev iz gozda in zavpije ves preplašen nad konjem kakor v smrtnem strahu: Hi, hot! Konj, ki pa je že sam čutil strah nenavadnega gosta, se spusti v dir. Medved si ni upal z drdrajočega voza, marveč začne tuliti, kar je konja še bolj plašilo, da je drvil, kakor bi za njim gorelo. V vasi so pa prav tisto jutro pričakovali grškega škofa. Mladina je bila zbrana pred cerkvijo, zastopniki občine so se napravili v praznjo obleko, zastave so vihrale, v zvoniku so čakali pazniki, da dajo z zvonovi znamenje, ko se bo v daljavi prikazal voz. Končno opazijo tam zunaj, kako se dviga oblak prahu okrog drdrajočega voza, ki se bliža vasi. Zvonovi zapoje; vse napeto gleda, da se prikaže voz. Toda — grozno presenečenje! Namesto častljivega grškega škofa se pripelje kosmatin — medved.

Dopisi.

Maribor. Mnogi Mariborčani so bili mnenja, da bo dobilo naše mesto po falski elektrarni tudi toliko električne sile, da se bo lahko začelo že spomladi leta 1917 z gradnjo poulične električne železnice. Kakor izvemo, pa še ni ni gotovo, če bodo spomladi lahko pričeli s predelji za električno razsvetljavo.

Jarenina. Tukajšnje Kmetsko bralno društvo je imelo dne 21. januarja svoj redni letni občni zbor. Izvolil se je nov odbor. Predlagali in odobrili so se tudi razni, razvoj in življenje društva pospešujoči predlogi.

Svečina. Desetnik Mihael Fluha iz Cirkca je bil na bojišču odlikovan radi njegovih hrabrih činov z veliko srebrno kolajno. Fluha se nahaja že 17 mesecev neprestano na italijanskem bojišču.

Sv. Rupert v Slov. gor. Na naši šoli se je nabralo 63.200 K petega vojnega posojila.

Sv. Anton v Slov. gor. S srebrnim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje je bil odlikovan orožniški stražmojster Franc Stelcer, doma iz Brengove, ki služi sedaj na bojišču.

Vurberg. Čital sem, da je nemški poveljnik v Monakovem na Bavarskem prepovedal ženskam hlače nositi pri športnih prireditvah. Tu na Vurbergu se je zadnje nedelje sankala tudi ena taka v hlačah. Menda je bila iz Ptuja. Ženske so se kar zgražale, ko so jo videle hlače nositi v takem času.

Lehen. V tretjič odlikovan je Bregant Zmago, učitelj v Lehnu, sedaj praporščak pri nekem dalmatinskem polku, za svoje hrabro obnašanje v bitkah pri Gorici, z veliko srebrno in bronasto kolajno. Imenovani je sin mnogozaslužnega g. nadučitelja v p. Jurija Breganta, ki je poslal sedem sinov na bojišče.

Makole. Prejšnji teden je vsled deževja močno prestopila Dravinja svoje bregove in poplavlila vso Dravinjsko dolino. Temu deževju je sledila huda burja s snegom, da je zamedla vsa pota v naših bližnjih gorah.

Sv. Florijan pod Bočem. Občini Stojnoselo in Strmec sta združeni v eno, ki se imenuje Sv. Florijan. Ta sega še čez mejo fare. Do konca leta 1916 je poslala naša župnija v vojsko 146 mož in mladeničev. Izmed teh je 15 mrtvih, 8 vjetih (1 je zamenjan), 8 pogrešanih, 13 je ranjenih, 3 so odlikovani (Pinter, Perkovič in Stefančič).

Celje. V zadnji seji občinskega sveta dne 26. januarja je bilo na dnevnem redu tudi vprašanje glede nujnih popravil na Marijini cerkvi. Župan je predložil poročilo cerkvenega konkurenčnega odbora, v katerem se navaja, da je nastala neodložljiva potreba, da se izvršijo na Marijini cerkvi temeljita popravila, ali se pa mora zgraditi nova cerkev na kakem drugem prostoru, ker je nastala nujna potreba, da se zgradi novo poslopje za okrožno sodišče. Župan je glede vprašanja stavbe nove Marijine cerkve predlagal, da se takoj izvoli poseben odbor, ki bo imel nalogo, proučiti to vprašanje ter predložiti občinskemu svetu tozadevne predloge. V tozadevni posebni odbor so bili izvoljeni inženir Viljem Rakuš, Fr. Paochiaffo, F. Gradt in dr. F. Zangger.

St. Peter v Šavinski dolini. Dne 2. januarja je nenadoma iztrgala smrt s svojo nemilo roko iz naše sredine bivšo gojenko čč. Šolskih sester v Celju, 18letno deklico Mico Terglav, hčerko našega deželnega poslanca g. Al. Terglava. Pokojnica je bila vedno dobra in blaga deklica, zato sploh priljubljena. Po izobrazbi vedno želeča, je porabila vsaki pro-

sti čas za čitanje poučnih knjig in dobrih časopisov, a tudi pri delu je bila pri obširnem posestvu staršem velika pomoč. Marsikdo jo je z občudovanjem opazoval, videč jo ob nedeljah in praznikih ali zatopljeno v knjigo, ali pa slišal glas lepe pesmi in vmes ubrane glasove glasovirja, ko je prišel delavnik, pa biti pri vsakem delu, tudi očeta, ki je v vojaški službi, zastopati pri kosi in pljugu na polju. V jeseni 1916 je zbolela zelo nevarno za legarjem. Skrb staršev in spretnost zdravnika jo je ohranila pri življenju. Ko je okrevala, je zopet postala kot prej vedno vesela in pri delu marljiva. Gojila je vedno iskreno željo, že iti v svrhu nadaljne izobrazbe v zavod ali samostan. Toda nebeški Oče je v svoji modrosti čisto drugače sklenil. V petek, dne 29. decembra, na večer je začela tožiti, da jo v grlu nekaj boli in z bada, in zatem je bila vsa skrb staršev in vednost zdravnika zaman, kajti par dni zatem, dne 2. januarja, je ob navzočnosti preč. g. župnika in domačih izdihnila svojo blago dušo. Kako priljubljena je pokojna bila, je pričala dolga vrsta tovaršic, prijateljev in znancev, ki so jo spremljali na zadnji poti. Kako težko slovo od staršev in sestric, dokaz obilne solze od njenem grobu. Božja volja tako! Žalujejo naj tolaži usmiljeni Bog in pa zavest, da ta ločitev ni večna. Nepozabna Mico pa naj počiva v miru, naj prepeva in veselje uživa v deželi večne sreče in radosti. Blagi rodbini Terglavovi ob tej bridki izgubi naše odkrito sožalje!

Solčava. V naše lepe planine je preteklo leto prišlo precej hribolazcev, a naši hoteli jim vsled pomanjkanja živil niso mogli tako imenitno postreči kakor pred vojsko. — Župnija šteje okoli 800 prebivalcev. Do sedaj jih je poslala na bojišče 148, med katerih jih je padlo 34. Med temi so najboljši kmetje, bajtarji in sinovi-edinci. Vsled tega je bilo tudi ljudsko gibanje preteklo leto majhno, 1 par je bil poročen, 12 je bilo rojenih, 11 pa jih je umrlo. V dolinah imamo 1 meter visok sneg, po bregih pa po tri metre in mnogo zameti.

Soštanj. Desetnik Miha Hlš nam piše iz italijanskega bojišča, da so slovenski fantje in možje že prav dobro pripravljene, da porežejo Italijanu tiste dolge prste, ki jih steguje po slovenski domovini. Sovražniki nas že od daleč poznajo, da slovenski fantje korajžo imajo.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 11. t. m., obhajamo v Slovenskem Lurdu v Rajhenburgu „lurško nedeljo.“ Kakor vsako leto se bo gotovo tudi letos udeležilo te slovesnosti mnogo častilcev Lurške Marije, od blizu in daleč.

Brdo na Kranjskem. Dne 6. januarja je umrla v Prevojah pri Brdu na Kranjskem po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, Jedert Lukman, rojena Gerčar, v starosti 79 let. Pokojna mati zapušča tri žalujoče sinove, starejši služi pri vojakih kot črnovojnik. Bog ji daj nebeški raj!

„Straža“ stane za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2 K 50 v. Kdor še ni poravnal dolžne naročnine ali še naročnine za leto 1917 ni obnovil, ga prosimo, da to takoj stori. Kdor hoče nabirati nove naročnike, mu pošljemo polovnice. Denar se pošlje na naslov:

Upravništvo lista „Straža“
Maribor, Koroška ulica št. 5.

Proda se

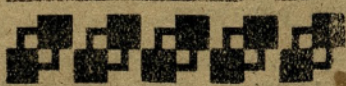
MLIN.

Mali umetni mlin s lepim steno-vanjem, gosp. darskim poslopjem sadjem in brajdom v bližini Maribora. Vode tudi v suhem času dosti. Cena 9.000 K. Navadno je pri Karel Novak-u, Hoče pri Mariboru.

Par volov napredaj 1 1/2 l. stari, Ciglece 49, Vurberg Ptpj.

Nov Singerjev šivalni stroj se proda. Maribor, Edmund Schmid-ova ulica 3. (Weingerl).

Naročajte in razširjajte „Stražo“!

Triglasna pesem „V strelskem jarku“

== z lepo naslovno sliko == se dobi pri nje skladatelju A. Kost-ju šolek, razmatelj v Srednji in v vseh slov. knjigo-tržnicah. Cena samo 16 v izvod. Pri večjem naročilu znaten popust.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

44. c. kr. državna loterija
za civilne dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

22. februarja 1917. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelno loterijo na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, pri kr. ogrskem loterijskem ravnateljstvu v Budimpešti IX., v glavnem carinskem poslopju, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Naerti za kupce srečk brezplačno. Srečke se določijo poštne prosto.

Od c. kr. generalnega ravnatelstva državnih loterij
(oddelek za dobrodelne loterije).